

N°. 17.

Sestdeenà, 24. April (6. Mai)

Massa par gaddu 1 rubl.

1871.

M a h d i t a j e s.

Ceffschemmes sinna. No Mihgas: vabr semlohp. israhdischana, — Labdarischanas beedr. teaters un pahr swechas f. swebreem. No Weetolwas d.: vabr dseedasch. beedribu. No Pehterburgas: pahr wiltiga firstu Gotschaiski, — wezzahs naudas scheines pahrmainamas, un — nefabrtiba lappeshta. No Kijewas: jauna strahpe dsehrajeem.

Ahrjemmes sinna. No Winchenes: sribois vabr nemald bas daufli. No Parishes: pahr to dumpofchanohs. No Englandes: padohms Napoleonom. No Londres: spreedums pahr larra-riblem. No Italijas: ruhpes deht pahrzelschanahs us jauno waldischanas pilsehtu. No Konstantinoyeles: Dmer Pascha nomirris. No Njerlas: turrenas Wahzeeschu tautas-swehtti.

Jaunatahs sinna. Par teelu pahrewehrtischanu. Sloblas zelschana un skobloichana. Diwi libtu laupitaji. Swilpis un Loure. Kahda jaunelka dohmas 24ta dshimschanas-deena, tanni weeta, kur ta buhdina st. dweja, lurrà peedsimmis. Arbides. Labbidas un zittu prezzu tirgus.

Feeliffumà. Tschiggans. Kà weens us dampflugges gribbeja itf. Stabstinsch.

Ceffschemmes sinna.

No Mihgas. Muhsu schagadda semmkohpibas jeb fainneeziabas israhdischana gan buhs dauds pilnigaka nekà ta pirma bija, to jau arri warr spreest no ta, ka israhdischanas ruhmes-weeta teef fataisita leeliffi, ta aisaems gan drihs wiffu to leelo plazzi stary pilsehtu un ahrpilssehtu. Irr apreshinahts, ka isdohschana buhschoht 16,550 rubl. leela, bet eenahschana fil ween 15,050 rublus. Tomehr newarr wis ihsti sinnaht, ka warr buht ta eenahschana isdohsees leelafa.

— Dürdam, ka Mihgas Latweeschu „labdarischanas beedriba“ 9ta Mai Belgawà spehleschoht latwiffu teateri ar saweem ihpascheem spehletajeem un newis ar teem, kas preesch Mihgas Latw. beedribas spehle. Tiffchoht israhditi 3 schahdi stikli: 1) „Mattihs Almentiasch;“ 2) „Jaunais pahris pehz kabsahm“ un 3) „Pascha natts widdu.“ —

Genahschana nowehleta nabbagu behrmu skobloichana par labbu. Skaidrakas sinna pahr to dohschoht wehlat.

Wehl no Mihgas. Stary zittahm jaunibahm, kas schinni waffarà tè Mihgà buhs redsamas, schinni nedetà kahds lungs tè atnahschchoht ar leelu pulku swefchu semmju swehru, kurru starypà buhschoht 6 laurwas, 8 hijenas, 100 gaddu wezs krododils, tihgeri, leopardi, lahtschi ic., tad wehl strausi, tschubskas un daudj zitti swehri un lohpi.

No Weetolwas draudses. Ka Latweeschu tauta ar ifkatru gaddu us preeschu eet un leelus fohtus pehz gaismas sperr, to redsam no tahm dauds un daschadahm jaukahn beedribahm. Ar Deewa palihgu arri mehhs Weetolwas draudses lohzefti effam dseedaschanas-beedribu dibbinajufchi un gribbam 10ta Mai f. g. sawus gadda-swehtfus swinneht. Par to, kà mums tur weifsees, dohsim wehlat skaidrakas sinna. Wai gan nebuhtu reis jau tas laiks peenahzis, kad warretum sawas tautas dseedaschanas-swehtfus swinneht? Warr buht, ka tas laiks drihs buhs klah.

P. S—g.

No Pehterburgas raksta, ka tas wiltigais firsts, kas nosauzees Gotschaiski un pahr ko Mahjas weefa 13ta Mri. stabstihts, irr fakerts un 12ta April schandari to eewedduschi Pehterburgà. Winna nelaimiga jaungaspascha paliffufe Poltarawà.

Waldischanas awise darra sinnamu to pawehleschanu, ka lai wezzahs naudas-scheines eemihj prett jaunahm; termins us to irr wehlehts libds lmo Juli 1872 wiffà walste; bet Sibirià, Turkestanà un Kaukasija tas termins pufs gaddu ilgal wehlehts.

— Schejenes awises stahsta: effoht isdaudsinahst, la ta kommissione, kam jaismelle, kà kappös libki teef paglabbati, effoht pilzsehtas kapehtä usgajuse 31 kappus, tur libki til weenu arschinu d'fki bijuschy eerakti. Daudj libki bijuschy gluschy plifki, ir bes kreffla.

No Rijewas. Schejenes awises stahsta pahy kahdu sawadu strahpes wihsi, ar to Rijewas polizeja eefahlfuse dsehrajus sohdiht. Ohtra leeldeenas swehtku deenä wairak dimjuhgu ratti, — kas tejenes ugguns-dsehfejeem peederr, — braufuschy pahy Bessarabijas tirgus plazzi; wahgös sehdejuschi laudis muggura prett mugguru un rohtas teem peefetas pee lohka. Polizeja tohs rattus waddija. Gefahfumä zitti laudis dohmajuschy, ka fehce, to tä aplauna, laifam effoht kahdu leelu negantibu padarrijuschy; bet wehslak dabuja sinnahst, ka tee effoht tahdi, to polizeja peedsehruschus atradduse us pilzsehtas eelahm.

Ahrjemmes sinnaß.

No Minchenes. Rattoku sribdis prett pahwesta nemaldivas baußli të wehl paschäs leesmas. Salka, ka tas sribdis nemas nebuhtohst til tahfu izplehtees, ja waldischana paschä eefahfumä buhtu aisleeguse to baußli pasluddinahst. Waldischana pahy to nemas nefikfufeschs sinnaht, kamehr Bambergas bisfaps pats uspraffijis, woi buhshoht waldischana pataut to pasluddinahst. Til tad waldischana kà no meega mohdusehs to nebhushanu aisleegt, bet jau pa wehlu. Sa to buhtu darrijuse reisa ar Döllingera prettirunnaschanu, tad dauds preesteri buhtohst us Döllingera puffi, kas til tadeht ween pahwesta baußlim peefrittuschy, ka negribbejuschi sawas maises weetas pasandeht. Tä kà Döllingers sawa raksta Rohmu un pahwesta darrischanas isflaidrojis, winsch arri ne kad wairs newarr pahwesta baußlim padohtees. Stary jitteem fihweem wahdeem winsch raksta, ka Rohma effoht „negantibas perreklis kristiga draudse“ un „pahwests pats pretti-kristus.“ Us to pahremeschanu, kapeh; Döllingers no basnijas amnata atfahpees, winsch atbilbejis, ka to ne-effoht wis darrijis us erzbisfapa pawehleschanu, bet tadeht, ka peh; til dauds raisehm winnam meera waijagoht. Effoht winnam arr til dauds zittu darbu, ka til laika peeteefoht ar teem darbojotees.

No Parihses. Taggad attal tä rahdahs, itt ka wiffä zittä pasaules mallä ne kas nenoteef, kas buhtu wehrte sinnoht, ka til ween Parihsë, jo ar tahm dumpja un nemeera sinnaht ween wiffas awises peepilditas. Un kad apluhfojam, — kas tad pahy to stahstihst, tad arween skann ta patte wezza dseefina, ka dumpineeki un tautas eezelta waldischana weeni ar ohstreem täpat plehschahs, kà jau eefahfumä plehsahs un weeni ohstreem nebuht wehl negribb peefahptees, ne weeni nedj ohtri arr wehl spehjuschi to isdarriht, no ka warretu spreest, kas wairak buhs spehjneeki. Abbeji schauj to naggi nefs un pohsta

ahrpilzsehtas un paschu pilzsehtu. Agrak fleedsa, ka Wahzeeschi neschehligi pohstohst pilzsehtu, bet tas nebij ne kas prett to pohstu, to paschi taggad passtrahda. To skansti Dffi kommunisti jeb dumpineeki — to waldischanas karra-pulki stipri apschaudija, — paschi bij atstahjuschi, bet pehzak attal nomettahs tur eefschä. Winni leelahs ar sawu spehtu un fakka, ka deenwidus skanstes gan buhshoht atstahst, bet til tadeht, lai tahs warretu gaisä spert. Täpat leelijahs agrak arri, kad Wahzeeschi tahm gahja wirsü, bet tal nespehja to isdarriht. Lai nu dumpineeteem karrotaju nepeetruhttu, tad nosazzijuschy, ka wiffceem wihreeschecm no 19 libds 40 gaddus wezzeem, karra rindäs jastahjahs un ka neklausigohs buhs zaur karra-teesu sohdiht. Wiffur, tur no pilzsehtas warr tilt laukä, listas waltis, kas nelaisch prohiam tahdus, kam karra-deenests ja-usnemm un arri tahdus, kam papilnam mantas. Tomehr no Briffeles raksta, ka tur wairs ruhmes ne-effoht preefsch Parihses behgteem, kas sanahlfuschy ar wiffahm sawahm dahrgahm mantahm tur patwertees. Schee nu isstahsta, zil ustizigi tee dumpineetu waltneeki effoht; jo tee, kad til dabujohst selta gabbalu sawä, katru laishoht zauri, lai eet fur ween gribb. Bes ta winnu paschu stary arri effoht leela nefatizigiba un fehkleschana tä, ka waddoni allaschin jamainohst; ir paschi karrotaju pulki daschu reis neklausohst eet tur, tur tohs fuhsta. Tad ta wihreem spehks un warra!

— Shpaschi Melji pilzsehtai effoht to zeest, jo të abbi schaujohst wirsü, zil ween speh; un të winni uskrittuschy, bes ka papreefsch eedschwotajeem buhtu sinnu dewuschy, lai fargahs, jeb lai few fagahda pahrittku. Effoht tur kahdi 40,000 eedschwotaji, kas, kà nu warredami twertees, fahchguschy pagrabös, fur zeesch aufstumu un baddu un no fagahsdameem nammeem druppös teef aprakti. — Tautas waldischanai wehl no zittas puffes fahst rastees eenaidneeki paschu stary, kas winnas warrai un flawai gribb skahdeht un fehce irr wezzu waldischanu draugi, kà no Bonaparteem, Orleanssteem un jitteem, kas tihko laudis prett republikas waldischanu saridihst, lai ta tittu eenihdeta un atnehta un lai us tahdu wihsi no wezzeem wal dineekeem kahds warretu waldischanas krehslä titt. Tahdi wihri taggad effoht sanahlfuschy un nomettufchees Bersalje un fahloht taggadejas waldischanas darrischanas neewahst un brahsheht us wiffadu wihsi. — Pahy to gan jabrihnahs, ka tautas waldischana prett dumpineekeem gan drihs nelo wehl naw eespeh; juse, lai gan tai karra-spehka jau papilnam, jo pagahjuschä neddelä to jau rehkinaja libds 138,000 wihreem un no Wahzjemmes tee libds schim wan; gös turreti nahloht wehl arween klahst; leelgabbalu un batteriju arr teem papilnam effoht, un saldati, kam waijadfiga pahrittkä netruhtfoht, wiffi effoht deesgan firdigi us kaufchanohs. Gan drihs jadohma, ka schinni paschä reisa Parihsë buhtu nodohsta Wahbeles un Serusalemes listenim, jo fajukschanas, ne

faderribas un dumpofchanas të tabdas pašchas. — Salla, ka ta jaukata dalka no Parihes jau effoht nopohstita, wiſzaur ſagabſtas mahjas redſamas un tee uſwarreſchanas-wahrti jau të faſtabdeti, ka drihs gabſſees druppös. Skaiſta Kreewu baſniza arri pagallam. Kabhi 200 preeſteri irr likti zeetumä un gan drihs 50 baſnizas un kloſteri aiſſlehgiti. Klieſers aiſleedſis pa eelahm deedeleht, lai nenomanna, zil diſſi tee eedſihwotaji zaur dumpineekeem pohſtä un nabbadſibä gabſti. Tä kabdu deen wezſ laulatu fauſchu pahris — 70 gaddus wezzi — us eelas deedelejufchi; wihrs agrakös gaddös walſts gohda-ammatus turrejis un ta ſeewa bijuſe generala meita, kam 20,000 franku rentes par gaddu nahluſchas no kaptala; taggad winnu mahja nopohſtita un wiſſas mantas ſadedſinatäs. Gan wiſſi irr pahrlleezinajuſchees, ka kommuniſti ilgi newarreſchoht paſtabweht; bet ir tad Werſaljes waldiſchanai wehl nebuſſchoht wiſſroſka, jo tad atkal zeſſchotees kahjäs ta parteja, kaſ noſauzahs par Zeſtlabineeſcheem. Iſſi faktoht, Parihe warras-darbeem të padohſta, ka Deewabihjaſchana un liktumu zeeniſchana no turrenes pawiffam iſbehgufe ahra un warmahkas til ween palaujahs us ſawu ſpehlu un warru.

Daudj to wehl warretum ſtabſtiht pahri Parihs-neeku warras-darbeem un pahri to pohſtu, to Franſſchi paſchi ſew ſataiſa, jo ka jau ſazjiam, wiſſas awiſes ar tabdahm ſinnahm irr pahrpilbitas; bet to tas palihds? Wiſſi tee notiffumi ap to paſchu weenu aſſi greeſchahs un naw ne kaſ wehl diſſidams, kaſ iſrahditu to gallu. Pee dumpineekeem katris, kaſ til maſ ka prettineeks parahdahs, ahtri dabdu gallu. Tä to generali Klieſeru tee iſſä laika no ammata nomettuſchi un us nahwi noteefajuſchi. Saunatahs ſinnas ſtabſta, ka Meli effoht iſzehlees leels uggungs-grehks, kaſ wiſſu pilſſehtu warroht nopohſtiht. Wehl zittas ſinnas ſtabſta, ka Wahzeeschi effoht apnehmufchees eet Parihei wiſſu, ja Werſaljes wal-diſchana pa noſazjitu laiku patte ne-eepheſchoht dumpineekus ſawalidht. Werſaljes waldiſchana lihds 1mo Mai peenahkamu pahritika naudu effoht aiſ-makſajuſe un tadeht Wahzeeschi no St. Denis ſtan-ſtes drihs aiſeefchoht.

No Englandes. Kabda Londones awije keiſeram Napoleonam dohd padohmu, lai tas eiſoht Franſſchu ſtribdim pullä. Lai gabdajoht, ka wiſſi laudis tee-foht pee walbineka iſwehleſchanas un ka par kandi-dateem teekoht noſazjiti: Napoleons, Orleaniſti un grabſs Schambohr. Warroht buht, ka wiſſſch atkal teekoht par keiſern, jo ihpaſchi preeſteru kabrtä par winnu ſtabweſchoht.

No Londones. Englandeefcheem, ka Franſſchu tuh-weem kaimineem un draugeem, arr taggad zittas runnas naw, ka pahri to Franſſchu karru un til diſſi kriſchana, ka tee taggad krittufchi un kriht wehl iſ-deenas diſi kaſ. Sewiſſi wiſſi newarr iſbrihno-tees pahri to, ka Franſſchi newarrejuſchi Wahzeescheem

atturretees pretti, kad taſ winneem bijuſchi no wiſſ-fadahm ſortehm tee labbakee leelgabbali un ſlinter, kahdas ween til iſdohmataſ un par tabm labbakahm atrastaſ. Bet kad labbi pahrdohmajohſt, tad gan redſoht, ka welſi effoht pakautees us teem brangeem karraribkeem ween, kad paſcheem karraribkeem ne-effoht ta waijadſiga iſmanniba un kad truhſtloht gudri waddoni. Wahzu ſaldati turpretti ſirdigi pee ſawa darba dewuſchees un winnu waddoni bijuſchi prahtigi un ſamannigi wiſſi, tapeh; winneem zaur to ween iſ-dewees Franſſchus, pee ſemmes gabſt un winnu leelo warru iſnibzinahſt. Tä deht nu gan buhtloht laiks preekſch ſemju karraribke, ar karraribke iſgudroſchana meeru meſt, kad redſams, ka naw wiſſ karraribke brangums, kaſ pee uſwarreſchanas wadda, bet karrotaju paſchu ſapraſchana un iſmanniba.

No Italijas. Iſ Florenzes rakſta, ka pa gaddeem ne-effoht Italiſa til tuſſcha bijuſe no politikaſ ſin-nahm, ka taggad. Wiſſi ſchim brihſcham til ween dohmajohſt un runnajoht pahri to, ka ar wiſſu walſts waldiſchana buhs aiſeet us Rohmu. Waldiſchana ween daudj tuhſtloſchi zilweki, to turp ſſappeht un zil tad wehl birkawu to waldiſchanaſ-rakſtu un pa-pihru. Wehl nemaj newarroht ſapraſt, ka to kuhtru, netihru preeſteru pilſſehtu buhſchoht par diſſiwu, darbigu un weſſeligu tautas galwas-pilſſehtu iſta-ſiht. Pirmais leelais darbs buhſchoht, wiſſeem jau-neem eedſihwotajeem kohrtelus ſagabdahſt. Wal-diſchana gan par lehtu maſſu pahrdohdoht grunteſ, kur buhweht, bet kur tad raddiſchotees tee, kaſ grihb ſew mahjas buhweht? Grunte effoht ta maſaka behda, bet Rohmä buhweſchana maſfajoht wairaf laika un nau das, ne ka jeb kur zittur. Wezä Rohmä effoht wiſſa grunte itt breſi noklahta ar druppeem un ja nu grihb buhweht, tad 10, 15 ir lihds 20 pehdas diſſi jarohſoht nohſt, kamehr pee iſtatahs grunteſ teekoht. Seemeka puſſe, ap Kewirinala pilli gan effoht labbas buhw-weetas, bet tur iſzeſſchotees ſtaltas ehkas, kur nabbagakee krophna deeneri ruhmes-weetas neatraddeſchoht. Kur tad nu likſchoht tohs daudj tuhſtloſchus, kaſ ta ka tautu-ſtaigaſchanaſ laika të ſanahſſchoht? Lai nu ahtrumä maſu kohrtelu warretu papilnam ſadabbuht, tad Rohmas pilſſe-ſchana waldiſchana nodohmajufe të darriht, ka wiſſas mah-jas iſmekleſchoht un kur ſaimneeki negrihbſchoht labbä prahtä iſihreht, tur ar ihpaſchu liktumu tohs peespeediſchoht. Effoht arr tur daudj leeki kloſteri, to warroht itt ahtri panemt. Bes ta wehl teel ſpreekſt, ka Rohmu buhſchoht diſſi noſtiprinahſt 20 lihds 30 ſtanjes buhwedami, täpat ka ap Pariſſi. Rohmä effoht wairaf ſkunſtigu mantu ne ka Pariſſe, kaſ warretu pohſtä eet, ja Rohma kabdu reiſ tiku aplehgereta.

No Konſtantinoyeles rakſta, ka tur nomirris wihrs, kurra wahrds Krimmas karrä eefahkumä tikka dau-dſinahts tadeht, ka uſwarrehts un eewainohſts ar ſa-weem fuggeem pee Sinopes krittä Kreeweem rohkä. Tas irr tas daudſinahts Dmer Paſcha, kaſ no Kro-

ateeschu wezzakeem dsimmis, palaidibas deht us Bosniju aishbedsis un Turku tizzibu peenehmis, tif augsti lahpa, ka pee pascha sultana par floblmeisteru tiffa eezehts. Kad wiinna mahzellis Abdul Medschid palikka par sultanu, tad Omar Pascha tuhlin tiffa eezehts par pallawneeku un farra-lauka Sibrija zehlees par brigades generali. 1842 gadda to eezehta par general-gubernatori Libanus dalka, bet ta deht, ka winsch kristitus laudis breefmigi spaidija, wiinu no fcha ammata atlaida. Pehz tam winsch daschäs weetas karrä bijis, dauds reis prett kristiteem apgreh-lojees, reisu reisahm tizzis no ammata aisdshits, tad atfal peenemts un reis arri pawiffam no semmes is-dshits. Arri Kreetas jeb Kandijas fallä winsch prett turrenes kristiteem neschehligi isturrejees, tä, ka nemas newarr fapraft, kapeh; to darrijis tahds wihrs, kas pats no kristigeem wezzakeem dsimmis. Leelato gohdu winsch dabbujis tad, kad Mantenegro pee meera bij peespeedis, jo tad to eezehta par augstalo paweh-letaju pahr wiffahm Turku armijahm. Winsch palikka 65 gaddus wezs.

No Nujorkas rakhta 14. (3.) April tä: „Redf brahlit Jonatan schodeen, lo wahzu Miffelis speh; isdar-riht!“ Ar schahdeem wahrdeem paleelidamees Wahzeeschi tur swinnejuschi ohträ leeldeenas deenä fawas tautas uswarreschanas-swehtkus. Un pateesi bijis Senkiseem (par Jonataneem un Senkiseem mehds Seemet-Amerikaneeschus nofaukt) lo redseht un lo apdoh-maht. Tee arr effoht brihnojuschees warreni. Wahzeeschi leeläs garräs rindäs flaihti gehrbuschees ar faweem karrogeem gahjuschi zaur pilssehtu tä, lä wehl nekad Amerika ne-effoht redsehts. Bet wiffa schi darrischana effoht bijuse tahda, kas neweenam apgrehribu nedewuse un ir paschi Frantschi newar-rejuschi to par kaunu nemt — tif gohdigi Wahzeeschi isturrejuschees. Tai paschä deenä arri zittäs Seemet-Amerikas pilssehtäs Wahzeeschi fawus tau-tas swehtkus swinnejuschi.

Taanakahs sinas.

No Briffels, 22 April (4 Mai). Bakkar deen' pee Parihses prettineeki wiffäs weetas lahwhs, bes ta jeb las buhtu zittabi palizzis. — Daudsina, ka no daschahm pussehm raugoht abbejus ar meera padohmeem falihofinaht.

No Hawres. Versaljes waldischana pawiffam aisee-gufe pahrtittu Parihses peewest no Sehnes pusfes.

Par teesu pahrwehrtischanu.

(Statt. N 16. Beigum.)

Ar tuffchahm rohtahm (bes naudas) newarr teefas pahrwehrtiht — bes pahrwehrtischanas negribb atstah, — wehl 100,000 rubkus uslift, tur jau wesums par smaggu sahla palift, to landtags doh-maja ne-eespehjamu effam. Wai no ta naw jau redsams, lahds kawellis pee tä bija un wehl irr?! Siftti irr, ka Deews pasauli tä raddijis ka bes

naudas nedabbu ne to pirkt! „Bet,“ dasch ohtris un augstprahrigs wihrs warrbuht praffih, „kapeh; tad zittahm gubernijahm teel palihdsibas-nauda dohta un mums ne? un kapeh; pee mums naw teesu pahrwehrtischana wiffspirmat preeschä nemta?“ — Es gan ne-esmu pee augstu padohmneeku sehdeschanas bijis, bet es dohmaju, ka frohna maffam arr dib-bens irr un ka tadeht is wiinna newarr wis bes flaitka naudu isnem; un tad es dohmaju, ka preesch teesu pahrwehrtischanas waijadseja no frohna pusfes tur wairaf naudas istehreht, tur teesu buhschana wifs nepilnigaka bija un ka tahdahm gubernijahm leel wiffilgaki gaidiht, turrahm teesu buhschana tif nederriga naw. Pehz schih; aprehkinaschanas nah-tohs mums wehl ilgaki gaidiht, ne lä dascheem zit-teem; jo kaut gan muhsu prozesses garri wilzinajahs un pilnas grubtibu irr, taf Baltija liffums irr liffums un taifniba irr taifniba weenam tahda paschä wihse, lä ohtram un par naudu warri gan tabaku nopirkt, bet taifnibu ne.

Lai nu irr lä buhdams, — teesu pahrwehrtischanu raudsija no naudas-truhtuma-kawelka zaur to is-pestiht, ka papreesch pufsdarba preeschä nehma: augstakas teefas gan drihs nepahrwehrtitas atstah, kreis-teefas nozelt (isnihzinah) un wiinu darbu un lohni draudses-teefahm peelift, ar masatu peemafschanu (ar 30,000 rubkeem) istift un ar pufsderrigeem teefas-rihkeem (lohto riistega?) meera buht, no kurreem tomehr zerre wairaf un labbaku darbu panahkt, lä no wezzeem. Schis padohms gahja atfal us Pehterburgu atpaffat, tur to atfal zauri flattija un raudsija ar Kreewu liffumeem faweenoh, kas atfal skunstiga (grubta) leeta bija, jo iskapti newarr schkippeles sahä lahdsigi usseet. 1868. liffa atfal to zauri flattitu jauno pufs gruntes-rakstu (poolpöhja kirja) pehz Keisera pawehleschanas trihs Baltijas landtageem preeschä, no kureenes to atfal bes kaweschanas us Pehterburgu atpaffat suhtija, tur to nu gan drihs diwi gaddus perrina (tä pehrn rakstija). Kas gan tas leelakajs darbs pee ta warretu buht? Wai ta diwu liffumu (saffu un juhga) fa-kaufeschana (faweenoschana), jeb ta bes-naudas-pir-fschana? Katris no scheem abbeem irr gan grubts wesums un stipra aiskaweschana! Bet tä ka mums bes kurneschanas us to buhs zerreht, ka Deews mums ihstena laika leetu dohs un mums netaus bohä eet, tä arr zerrejam drohschaki un ar meerigu firdi, ka muhs bes teesu pahrwehrtischanas un pahrgrohs-fschanas neatastahs un ka to mums par laimi un lablahschanu fagattawo.

Ne tiffai Baltija irr schi teesu pahrgrohsfischana tif grubta. Daschäs walstibas-dalkas panemm ta wehl wairaf laika un darba, ne lä ta lihds schim pee mums pawehmuhi.

1861. isnahja Oktoberi pirma keiserifka pawehle, teefas pahrwehrtiht Kreewu gubernijas bes Baltijas un bes daschahm zittahm walstibas dalkahm.

1862. 29. Septemberi tiffa no Keisera pirmais kommissiones grunts-raffts apstiprinahs.

1864. tiffa teesu pahrwehrtischanas-liffums pee Kreewu gubernijahm apstiprinahs.

1866. tiffa Pehterburgas un Mostawas apgabbalâ (11 gubernijahm ar 11½ millioneem eedstiwotaju) teesu pahrwehrtischana pehz peezi gaddu gaidischanas preefchâ nemta.

1867. tâpat Charkowas apgabbalâ (6 gubernijâs ar 9¼ mill. eedf.) pehz feschî gaddu gaidischanas.

1868. gandrihs tâpat Kaukasiâ (6 gubernijahm ar 3½ mill. eedstiwotajeem)

1868. Poltawas gubernijâ, Charkowas apgabbalâ (ar 1¼ mill. eedf.)

1868. Nischni gubernijâ Mostawas apgabbalâ (ar 1¼ mill. eedf.)

1868. tiffai arri 10 gubernijahm (ar 14 mill. eedf.) pufsteesu pahrwehrtischana preefchâ nemta, gan drihs tâpat, kâ to Baltijâ pehdigi dohmaja, — warrbuht, ka naudas-truhfums arr tur naw kahwis pilnigu teesu pahrwehrtischanu preefchâ nemt.

Wiffâ Kreewijâ irr nu 9nds gaddôs 27 gubernijahm (ar 31. mill. eedf.) pilniga teesu pahrwehrtischana isdarrita, un 10 gubernijâs (ar 14 mill. eedf.) pufsteesu pahrwehrtischana; bet bes pahrwehrtischanas irr teefas atstahs:

16 Kreewu gubernijahm	} ar 22½ millioneem eedstiwotaju.
3 Baltijas	
8 Pinnijas	
9 Pohlijas	
5 Siberijas	
15 augstakâs walstibas daktâs, kur guberniju pastahwiba naw.	

Daschâs weetas naw wehl par pirmo eefahkumu (teesu pahrwehrtischanas-leetas) ne kas dsirdehts; bet muhsu semmê irr feschôs gaddôs leelafais eefahkuma-darbs fenn jau isdarrihts, un warr zerreht, ka wai weenadâ jeb ohtradâ wihsê teesu pahrwehrtischana preefchâ nahs.

Mums buhtu ihpafchi dascha zitta pahrwehrtischana wairaf waijadfiga ne kâ ta teesu pahrwehrtischana, un irr arr no Widssemes landtaga dasch labs padohms preefchâ nemts, furra apstiprinahschanu gaida, kâ: lai draudses leetas (darrischanas) us preefchu neween muischas-, bet arri walstes-waldischanas finnâ un isdarrihchana paliktu, ka kreises-skohlas waldischanas-lohzeffi (kreiskooli kohtoliikmed?) ne til ween no muischneekem un mahzitajeem, bet arri no semneekem un gruntineekem (tallu-rahwa ja ostja feltist) tiftu wehleti. Pehdigi, ka arr to panahktum, ka katrih, kas preefchî aprinka jeb gubernijâs usturreschanas maffa, warretu, wai nu pats, jeb zaur padohmneekem (nõumeeste lãbbi) fawu wahrdu libdî fazzih. Bet jo leelaka un wehrtigaka kahda leeta irr, jo wairaf winnu taifoh un fagattawojoh publes un pazeeeschanas waijag. Un es dohmaju, ka

ilgi wairs nebuhs japazeeschahs, jo apdohmigs zilwels laikam gan nojehgs, ka gais ir apmahzees un Deews grihb muhs ar augligu leetutinu fwehtih. Kas lehdôs fohthôs brauz, tas wesumu us pilsefetu aizmewdihs un fikkes un fahli pahrwewdihs; bet kas pahrleeku steidsahs, tas rattus falausihs un firgu famaitahs."

Bahrtulkojis M. L.pp.

Skohlas zelschana un skohlofchana.

Daudsreis Mahjas weesi garras finnas effam lassijufchi par walsts-skohlu zelschana; tadeht newararam fawu, kas jau preefchî 4 gaddeem zelta, atstah nepeeminnetu. Wiffu to, kas pa teem 4 pagahjufcheem gaddeem notizzis, negribbam tē peeminneht, bet til to ween, kas wairaf wehrâ leekams. Wispirmal un weenigi tē gohdâ japeeminu muhsu no firds mihtojams Plahter-muischas dsimt' leelstungs barons G. von Tiefenhausen, kas muhs us to skubbinaja, preefchî skohlas weetas atschinkodams wairaf kâ 7 dahlderu semmes wehrtibas leelu mahju. Tur tad pehz winna padohma usbuhrweja muhra ehlu 10 affis garru, 6 affis plattu libdî ar 2 junta istabahm; bes ta schehligs leelstungs dohd katrâ gaddâ 35 affis malkas klah un to apfoblijis doht kamehr winsch dsihwobs. Schinni gaddâ wehl schinkojo buhrwofkus preefchî ta turklah waijadfiga ehrebeha un lehka, kur, ja Deews palihdsehs, us preefchu warresim eerihet skohlneekem ehdeena wahrischana.

Tâ nu tē tiffai ar ihseem wahrdeem effam peeminnejufchi to tehwischku mihlestimu, ar to minnehts leelstungs par mums kâ par faweem behrneem gahdajis. Bet nu wehl lassitajus luhdsam pahrskattih, kâ pee mums eet ar skohlofchana. Muhsu dsimt' leelstungs naw wis gahdajis til to, ka mums buhtu skohla, bet winsch ruhpejahs arri, ka mums buhtu labs skohlotajs, kas skaidras un pateefas mahzibas mahza. Schinni pawaffarâ, 23schâ Merz, leelstungs, kâ basnijas pehrminderu fungs buhdams, pats atbrauzâ pee skohlneeku atlaischanas, kur arr daschi tehwi un mahtes bij fapulzejufchees; un tē leels preeks bij wisseem redseht un dsirdeht to, kas tiffa jautahs un atwiddehts un ka leelstungs pats uszihtigi behrnus pahrklaufija, mihligi ikkatru usskubbinadams un drohschinadams, un schinkojo, kas wehl bija waijadfigs pee skohlofchanas. Itt sawadi mums bij ap firdi dsirdeht skohlas mahzibas daschadâs wallodâs un daschi wezzaki isfauzahs: „Kas mums wairs dohs pee ta tift!“ — Lassitajeem jafinn, ka muhsu skohlâ netil ween latwiski, bet kreewiski, wahziski un dascheem arri franziski mahza. Mums japateiz skohlotajam, kas publejahs ar uszihtibu behrnus mahzidams. Bet par wiffu to jo wairaf pateizam sawam schehligam leelstungam, jo zaur winna gahdashanu effam til tabt tiffufchi. Lai Deews wehl ilgi usturr' muhsu mihtu leelstungu un leel-

mahiti un wiffus wiannu peederrigus! Pateesi, ja wehl irr fahda walfts, fas warretu teiftes, fa winnai irr tahds labs leelstungs, tad lai arri ta preezajahs libdf ar mums. Jo wiasch ar ihstenu tehwa miblestibu gahda pahr mums. Raut jel mehs un muhsu behrni warretu winnam la nashahs, par to pateift! Leescham, wiasch irr few weenu peeminnas-trohni pinnis, fo, kad mehs wiffi jau duffestm kluffa fappä, behrnu behrni peeminmedami puschlohs.

Wairaf. Flahter-walfts lohzettu wahrda P. . . . g.

Diwi lihku laupitaji.

To deenu pehz ta flattina pee Weiffenburgas sehdeju ar fahdeem Baireeschu saldteem wehlu waktara netahku no nupat minnetas weetas us fahdu kalniuu. Mehs gribbejam schè atpustees, jo wiffu deenu pa farrä-lauku staigadami un eewainotohs, mirruschus, farrä-leetas un t. pr. salaffidami, bijam gauſchi peetuffufchi. Gefahkam runnahst par fawu dftimteni mihkato un par krittufcheem draugeem, fa us reiff kluffu runnahſchanu un til gauſcham gruhtu waimannafchanu isdſtrdam, fa mums wiffieem fehauſchallas pa fauleem pahrgahja. Klausijamees atkal un isdſtrdam to paschu waimannafchanu, bet redsejam arri fahdu 2000 fohku tabt no mums mafu ugguntianu un weenu tumſchu ehnu fehurp un turp grohsamees. Kadhs Baireeschu gehgers uslehja un mums ar rohku mesdams aizwillfahs us to weetu, no kurrenes ta balfs nahja. Mehs gahjam libdf. Wiasch jau mums warreja fahdu 100 fohku preeſchä buht, kad mehs fawu weetu atstahjam. Bet libdf fa fahkam eet, isdſtrdejam weenu breeſmigu zaur firdi eedamu kleeſchanu, fo es fawä muhschä neaizmirſiſchu; tad ſprahga weens ſchahweens, kurfch no ohtras kleeſchanas gandrihs pahraemts tiffa, pehz fa weena tumſcha ehna mums pretti nahja. Tas wiff notiffa weenä azzumirkli. Ghna tuwojahs ar weenu wairaf, bet bij laikam muhs pamannijufe, jo greeſahs us labbo puffi un gribb ja behgt. Tè ſprahga atkal weens ſchahweens, un tas behglis gahſahs pee ſemmes. Wians Baireeschu draugs bij ohtrreih ſchahwis un trahpijis. Wiasch tuhdat atnahja pee mums. Man taggad wehl wiffa meefa drebb, kad to dohmaju, fo wiasch ſtahſtija. — Kad wiasch us fahdeem 600 fohleem tai fehurp un turp grohsidamaj sivezzej bja tuwojees, tad redseja, fa diwi ſemneeki weenam eewainotam ſaldatam ar warru greſſenſ no pirkſteem gribbeja willt. Kad nu tas to nefahwa, un ſtipri pretti turrejahs, tad weens no teem rafbaineekem pahrfchfehla ar fawu zirwi tam peeri. Mans draugs mehrkeja un ſchahwa un tas zilwefu affins ſwehrs krittä, us fo tas ohtrs gribbeja behgt. Bet arri ſcho trahpija ta atreebiga lohde no muhsu Baireeschu gehgera. Scho besdeewigu zilwefu labbatas atraddam dauds pulſſtenus un greſſenus, fo mehs muhsu palkaroneekam atdewam. — Muhsu nabbagu Wahzu ſaldatu apglabbajam wehl to pa-

ſchu nakti turpu pee weena fohla, un liſſam winnam par peeminnu weenu praſtu fruſtiau us winna fappa. Bet fo laupitaju lihkus atstahjam par barribu putneem un ſwehreem us lauka. A. A.

Swilpis un Laure.

Swilpis. Ah, Laure, fur tad tu pa pafauli malbijees til ilgi? Laikam farrä-laukä bijis? Nau pahri gaddös ne-effam fatiffufchees.

Laure. Wai tad farrä pahrtteef bes ſwilpes? Laikam tu arr zittur wis nebiji. Bet lai paleef tahdi neeki, — fo ſohboſimees, — es tewi arr pirmu reih atkal eeraudſiju pagahjuſchä ſwehtdeenä Latweeschu beedribas mahjä, bet netiffu flahst, jo es bja uſlahpis luffä.

Swilpis. Tä tä! Nu tad jau man warrest pateift, fa tew ta teatera ſpehle patiffa, fo Labdarifchanas beedriba israhdiä?

Laure. Ja, fo tu tur nepatift. Tiffa israhdihts no pilſſehtneeku dſihwes, fa jaunais pahris isturrahs pa tabu pirmahm 2 neddetahm pehz fahſahm. Ihi ſazzibt, jaun'gaspascha un fehſſcha fatra fawu ſtiffi istahſija brangi, fa naw tur fo wainohst, bet jaunais wihrs bij par nedrohſchu un tadeht tam reihu reihahm miſſejahs. Laikam pirmu reih bij tahdä darrifchanä.

Swilpis. Sinnams, muhsu israhditaji naw wis mahziti ſkunſtneeki un tadeht jau warram pilnigi meerä buht, kad winnam tä isdohdahs. Netizzu, fa tee ſkunſtneeki daschu ſtiffi labbat isdarrihs, lai gan teem wiffa eerifte un ruhme dauds labbata.

Laure. Lai nu tas wiff; apluhkoſim to fohdolu paschu, fo ſchah ſpehle israhda un fo iddeenas pilſſehtneeku dſihwe warram noſtattitees. Jaun'gaspascha, ſeewas mizzè tiffufe, til dohma us jauſahm faules deenahm ween; ikrihtös guſt labbi ilgi un kad wehlu peezehlufehs, tad no ſpeegeta newarr atstahstees un deenestmeitai ar ſcho ſtundahm janodarbojahs, kamehr apgehrbjahs. Pa tam wiffa ſaimneezihas buhſchana eet nezeſſä, — jaunai ſeewai ja dohma us preekeem, fur nu waktas ar zitteem neekeem ſihtees, par fo tad irr deenestneeki? Wihrs tä newarr darriht, tam ja-eet ir negribboſcham fawa ammata darrifchanäs. Bet jauna luſtiga ſeewa ar to naw meerä, fa tas til ilgi paleef fawäs darrifchanäs, gribb arri winnam laiku noſazzibt, kad mahjä janahst, lai abbi fohpā warr eet us fehſſchanu un t. pr.

Swilpis. Tas ihpaſchi gaddahs tur, fur tahdas isluttinatas memmes-meitinas wehl behrnu gaddös teef apprezetas; fa telle tahda auguſe, ne fo naw mahzita ſaimneezes buhſchana, un nu dohma, fa ſeewai buhdamai newaijagohst neko ruhpetees un gahdaht —

Laure. Tèbè, tä jau irr. Kad wihrs no fa-wahm darrifchanahm pahrnahst mahjä, tad tam ja-klauſahs pahrmefchanas, fa pa ilgi palizzis is mah-

jahm, fa feewu nemiblejoh't wairs tà tà apfobljees un wiinnai nenowehloht nefahdus preefus. Wihrs tà nemiblegi fanemts — tad taf bij zerrejis, fa feewina tam laipnigi nah's pretti, — paleef arr fafkurbis, ftattahs feewas darrifchanahm paffat, atrobhd trankus nemasgatus un iftabu netihritu, fahf feewai arr pahrmest, fa ta mahjas buhſchanu palai-dufe — tè nu ſtrihdis gattaw's. Ghdeens teef eenests us galda, bet ſuppe irr peedeggufe, zeppets weenâ puffe fadedsis, ohtra puffe jehls; nu fehſcha wainiga, tai janahf pee atbildeſchanas. Ko fehſcha par tahdu madamu behda! Wiinna drohſchi atſalka, fa madama pahri ſtundas wiinnu nokawejuſe pee apgehbrſchanahs, fur ſchai waijadſejis palihgâ eet — un pa to laiku zeppets ghjis ſawu dabbigu jekku un ſuppe wahrijufehs pehz ſawas paſchas patifſchanas — fo tad wiinna pee ta warroht darriht! — Nu ſtrihdis jo niknis: wihrs pagehr ſawas ref-tes, feewa atkal ſawas, negribb wihrum paklauſiht, ſchis atkal negribb wiinnai padohrees; feewai tante dewuſe padohmu, tà wihrum dihdih't, wihrum padohmu dewis onkeliſ, tà feewa ar ihſeem grohſcheem jawalda — tè wiſſi galli lohpa un fahf weens ohtru draudeht ar fehſirſchanohs.

Swilpis. Tas jau pa laikam pee tahdeem pahreem tas galla-wahrds: fehſirtees, itt fa ta lauliba buhtu behrna-ſpehle ween. Bes ihſta apdohma ſagahjuſchi, bes apdohma gribb diſhwoh't —

Laure. Paklauf' wehl. Pee ſcha ſtikka jau ſkaidri redſams, fa tas wahrds „fehſirſchanahs“ irr tas pohſta un galla-ſpeedums un laime wehl, fa paſchâ pehbejâ azzu-mirkli feewa atſiht, fa wiinna ta wainiga, atmeh't ſawus nikkus, mettahs wihrum ſlah't, to noluhds un faderrahs atkal no jauna.

Swilpis. Neba wiſſur tà tas ſtrihdis beidsahs. Pee dauds pahreem irr wainigas tahdas tantes un tahdi onkeli ar ſaweem padohmeem. Ta deht newarru deesgan par derrigu izflaweht to padohmu, fo labs draugs dewa ſahdam jaunam pahrim tà: Kad jums ſahds ſtrihdis gaddahs ſawas laulibas eekſchligâ buhſchanâ, tad par to izlihdſinajeetees paſchi ſawâ ſtarpâ un neſtahſtat to neweenam treſchajam, ne tehwan, ne mah'tei, tad juhs palikfeet meerâ un neweens ar ſawu leeku padohmu juhs neſchſirs. * *

Sahda jaunekka dohmas 24ta diſinſchanas-deenâ, tanni weetâ, fur ta buhdina ſtahweja, kurrâ peedsimnis.

Schê mannas ſahjas ſtahweht fah't,
It tà tahs feetas kluhtu,
Schê affaras man azzis nahf
Kâ ſwehtâ weetâ buhtu.
Kas irr tad ſchê? to atſtahjoh's?
Schê tittai tihrum's rohdahs!
Paur to ſchai weetâ noſtumſoh's?
Kas man ſchê ſirdi dohdahs?
Schê ſtahweja reiſ mahjina,
It tumſcha noſtwehpuff;

Ta bija masa buhdina,
Jau wezza, ſagruwuff.
Un tanni masa buhdina
Es azzis wakkâ wehru,
Schê gulleju es ſchubſlinâ,
Schê pirnu ſohli ſpehru.
Schê behrninſch buhdams ſpehlejoh's
Un minnu preeka-pehdâs,
Tad to nemas wehl nejuttoh's,
Kas diſiwes-raiſes, behdas.
Schê paſaule man izlittahs
Par tihru paradihſi; —
Bet ak, ſchih's deenas nobeidſahs
It nemannoht man drihſi!
Drihſ, drihſ man bija jamohſtahs,
It tà no meega ſalda
Un paſaul' paſiht jamahzahs,
Kur raiſes, behdas walda.
Man diſiwes-juh'râ uſmahzahs
Daudſreifes wehtra bahrga,
Schê ſchinni weetâ glabbajahs
Wehl weemianna man dahrga.
Schê garrâ es wehl atſkattohs
Us laiku pagahjuſchu.
Ja, tadeht es ſchê atſtahjoh's
Ar ſirdi noſtummuſchu! —

M. L. pp.

Atbildes.

- L. pp. Suhju rakſti wiſſi irr atſubſtiti, un tiks leetâ likti. Pateizu par to mihtigu apſweizinaſchanu us di. d.
C. B. Wahzeſcheem irr tahds ſattams wahrds: „Was kann der Mond dafür, daß ein Moos ihn anbellt? t. i.: „wot tad mehneſis wainigs, tad funs wiinnu reiſ.“ Netaiſnas newaſchanaſ man neſahp. Lapehz ne Suhju, neſs arri to jittu draugu man eefubſtiti prettrakſti netiks wis usnemti. Wums derrigas leetas jazel ſaſſitajeem preeſchâ un ne tahdas ſamaitadamaſ negehligas preeſchâjimes.
J. H. S. Garrigas dſeeſmas nederr Mahjas weefam; miht-las gan.
J. D. Suhtet ween ſchurp; usnemſchu wiſſu, kas buhs derrigs.

Labbibas un jittu prezzu turgus,

Rihgâ, 22. April 1871.

M a f a j a p a r :

1/3	ſchtm.	jeb	1	puhru	kweeſchu	4 r. 10 t.
1/3	"	"	1	"	rudſu	2 " 70 "
1/3	"	"	1	"	meeſchu	2 " 25 "
1/3	"	"	1	"	auſu	1 " 40 "
1/3	"	"	1	"	rupju rudſu miltu	2 " 35 "
1/3	"	"	1	"	bihbeleru rudſu miltu	3 " 50 "
1/3	"	"	1	"	kweeſchu miltu	4 " 40 "
1/3	"	"	1	"	meeſchu putraimu	3 " 30 "
1/3	"	"	1	"	griftu putraimu	3 " 20 "
1/3	"	"	1	"	auſu putraimu	— " — "
1/3	"	"	1	"	ſirku	— " — "
1/3	"	"	1	"	kartuppeku	1 " — "
1	puddu				feena	— " 35 "
1/2	"	jeb		pohdu	diſeſes	1 " — "
1/2	"	"	"	"	appiru	— " — "
1/2	"	"	"	"	ſweeſta	5 " — "
1/2	"	"	"	"	tabala	1 " 45 "
1/2	"	"	"	"	trohna linnu	2 " 20 "
1/2	"	"	"	"	bralka	1 " 75 "
10	puddu	jeb	1	biſkaw.	trohna linnu	45 — 56 " — "
10	"	"	1	"	bralka	— " — "
1	muzzu	linnu			fehllu	9 " 70 "
1	"	ſikku			laſdu muzzâ	14 " 75 "
1	"	"			eglu muzzâ	14 " 25 "
10	puddu	(1 muzzu)			ſarlanahs ſahls	6 " 25 "
10	"	"			rupja ballahs ſahls	5 " 50 "
10	"	"			ſmallas ballas ſahls	— " — "

Rihdſ 23. April pee Rihgas amahluſchi 141 fuggi un atſgabjuſchi 64 fuggi.

No zensures atwehlehts. Rihgâ, 23. April 1871.

Atbildedams redaktehrs: A. Leitan.

Sluddinaschanas.

Teem Mahjas weefa
 Iaffitajeem, kas tē mannā
 drifku-nammā ikneddel sawu lappu
 fanemm tē wehl reis sinnamu darru,
 ka festdeenās Mahjas weefis tē teef
 isdallibts **ne agrak** un arri **ne weh-**
lak, ka til no pulst. 4 libbs p. 7
 pehz pufšdeenās. Ernst Plates

Diwi puiseni,

14 libbs 16 gabdus wezzi, warr mannā drifku-
 nammā darbu atraft. **E. Plates.**

Difchlera fellt warr pastahwigu darbu
 dabbuht pee ehrgelubuhwetaja **Martin**,
 Ribgā, Hagelstalnā, Kalmzeema leeljella eelā
 N 5. Turpar arri jauneklīs no 15 gabdeem warr
 eestabtees par kalpu, jeb arri par mahzellī, ja
 wiensch stohlas mahjibās probt. 2

Lee, kas grīb labbus buikus
 isihreht, lai preteizjabs pilsef-
 tas weischi - ustrauga mahja us
 Weischi - dambja. 2

Preekšč buhwmeisterem.

Aumeisters (Serbigal) muischā taps tai 10tā
 Mai. f. g. pereiorgs noturrehts, us kurrū taps
 isdohta ta walšis mahjas buhweschana; tadeht
 buhwmeister, kas to darbu grībbetu usnemt un
 riltigas attestates warr peenest, teef usajinati,
 minnetā deenā pulstien 10 preekšč pufšdeenās
 Aumeister muischā fanacht.

No Zehsu Pilemuischas pagasta wal-
 dišanas teef zaur scho wiffas pil-
 sehtu un semmju polizejas laimnigi luhgts, scha
 pagasta lohjelus, lam netezzejuschas passēs un
 nodohschanas - swiht, neweena neveturreht, bet
 tohs parhūs, ja wajadšig, par arestanteem schai
 waldischanai veerjuhtit list. 3

Tadeht, ka 1mais Mai us festdeenu triht, tiks
 Leel-Straupes firgurtirgus schogadd mandagā, tai
 3schā Mai, turrehts.

No Widsenmes Landrahtu kollegiuma
 teef wiffem par sinnu pasluddinachte,
 ka pehz Wids. gubernatora lunga sluddinascha-
 nas, kas lassoma Wids. gubernijas arifes N 40
 no 14ta A ril f. g. ka semneku firgu israhdi-
 schana un prohneschana, kas allah iilla noir-
 reta Lehrpatā un Walmeerā, schinni gaddā se-
 wischi tiks noturreta Ribgā pa to laifu, kas ta
 semmkohpibas israhdischana tē buhs un prohtī,
 18tā un 19tā Juni. 3

Ribgā, 17tā April 1871.

Lapehz, ka tai laila, kas luggoichana
 eesah abs, dauds sweschi strahoneeli Ribgā
 fanacht un ja waffaras laifu tē usturabs un
 kas sinnamē, ka schinni gadoā wehl wair-
 nekku schē fanacht, tad, par ais aragochanu ka
 lai liwvigas tehrigas ne-iezellabs, pilsefhtas w-
 libas komit-jai Widsenmes gubernij s preekšč-
 neels udeewis, wiffas darba-lauschu dshwes-wee-
 tas gruntigi ismerleht, nevalaut, ka tee par daud
 beel fohpā eshwo un pawiffam flittas un wesse-
 libat fladeigas mahjas nemas nelaut isihreht.
 Pehz schabs paw.bleichanas tad nu schi w-
 libas-komiteja arri nelawfees wis daribt.

Tad-ht schi komiteja to turr' par pe-
 klahjigu, scho pawedli sinnamu daribt wiffem un
 hpa-schi tabdeem saimneleem, lam ire isihrejamas
 darba-lauschu mahjas, ka lai tee sinn fargatees
 un wehra list, ka nedarra tam pretti.

Ribgā, 6. April 1871.

Wesselibas komitejas wahdrā:

Preekščhetajz **Arend Bertholz.**

Siltehrs **D. Bärnhoff.** 1

Teem tai

Rihgas pilsefhtas kredit-beedribai
 (Hypotheken-Verein)

peestabhjuschem mahju-saimneleem zaur schem
 raksteem teef atminnehts, ka tash pufšgadda ren-
 tes par dabbutu fidlu-grahmatu aiskleenejumu no
 15ta libbs 30ta April ja-eemalka; jittadi pehz
 § 66 listuma teem kawetajeem wagaidu rentes par
 to ne-eemalkatu summu 1 prozente par mehneft
 buhs jamalka. **Direkzioue. 2**

Torgus.

Tai 3schā Mai 1871 tiks Rohpajchu tee-
 fas nammā torgus noturrehts, par to tur jaun-
 buhwejamu pagastu stohlu. Meisteri, kas buhw-
 mana un mudrnekka carbus usnemmas, teef
 luhoti, minnetā deenā ar sawahm parabdisha-
 nam turp nonacht un sawas pagebrefchanas sin-
 namas daribt. 1

Weena itin labba slaujama gohws irr pah-
 dohdama Suwerow-eelā N 64.

Weena leela muhra mahja, ar 2
 tabichehm, Hagelstalnā Dinamindes-eelā,
 or leelu grunti, lam labbas eenablschanas, teef
 lehti i ahrdoyra. Klaptakas sinnas iedohs Di-
 namindes-eelas stuhri N 1. Lindes mahja.

Weena stohlas-ehrgelē,

kam 5 oktawas, ar 4 pehdu bassi un 4 registri,
 irr por 150 rubleem dabbujama Ehrfschu-eelā
 (Säulen-Straße) N 41.

Trihs simts birkawas feena wehl irr mannā
 rentes muischā us foitwes pee Kasala krogga no
 2½ fhes 3 rub. par birkawu bes peeweschanas
 pabrdohdamas. — Zapeeteizjabs mannā mahja
 Nzeemā N 102. **E. Wirt.**

Weena masa muischele, or 120 puhru-weetahm
 semmes un 1 krogga, pee pastēs-jella, 80 werstes
 no Lehrpatas, teef pabrdehta woi isrenteta, ar
 j b bes immentara. Klaptakas sinnas dabbuhs
 Rubjenē pee **Mehlhardt.** 1

A. Th. Thiefs,
 wezaka

Englischu magasihne, Ribgā,

warr dabbuht Fiskareeschu leschas - un galda-na-
 schus, ka arri wiff - wiffadas pistoles un rewol-
 werus.

J. Karisa

Wahzu kurpju-magasihne

pafschā pilsefhtā, Kalku-eelā, pretti Melitanowam,
 warr dabbuht itiri taisitas:

preekšč lungeem: Samaschas or weentabrefschu un
 dubbultahm sohlehm, no labbatahs Hamburg-
 schu ahdos;
 preekšč dabmahm: promenada-sabbatus wiswiffa-
 bus un drehbju sabbatus no wiffada leeluma un
 no wiffa-labbata Englischu prinella taisitus. 3
 Wiffu par to lehtato tirgu.

Labbus rihfus un labbas zeetas pel-
 lehtahs Pehterburgas seepes no pirmahs
 forties lehti pabrdohd

brakli Komarin.

Weenu plawu spilwē iscente **Hugo**
E. Thra, wibna-pagrabā. 2

Linnu-steebrus,

mihstutus un nemihstutus pehr par lehtato tirgu
Kahlr Kr. Schmidt, Ribgā. 3

Preekšč

Zehjhm un Zehju aprinka.

Zaur schem raksteem darru sinnamu, ka scha
 mehnescha eesahlumā esmu Zehjis eestahjits un
 andelei atwehrits

wadmalas u. drahnu-bohdi

un ar to apsohlischanu, ka wiffā spehla zibitischohs
 pehz sawas firds apsinnaichanas gabdabt, ka ne-
 weenam labdā leetā pabrība nenoteet, luhdu, lai
 przejt ar sawahm wajadshibahm mihligi manni
 apzeent. 2

F. Bernewitz.

Teef stunstigi druwu-mehsti: **Poffarda** englischu

superfosfat

jau 10 gabdōs schinni semmē par derrigeem atrafti.

V. von Dyk,

Ribgā, leelā Pils-eelā N 19.

Superfosfatu,

kas schinni semmē isprohwehts un par derrigu
 atrafti, pabrdohd ar aggalwoschannu par 5 rub-
 teem maifu, kur 240 mahrz. eelschā, tai semm-
 fohpibas-rihtu fantori pee

F. W. Grabmann,

leelā Zehlab-eelā N 12.

Preekšč sehshanas

warr dabbuht balti-seedebamas un filli-seedebamas
 Kurjemmes linnu-sehllas, Jahna ruofus un wih-
 kus pee 3

Kahlr Kr. Schmidt, Ribgā.

Zaunas, lehtas

tapetes

un

lohgu-preekščkarramohs
 pabrdohd

Brakli Petri,
 sawā tapetu - bohde.

Latweeschu teateris Jelgawā.

(Spehlehts no R. L. B. akteereem.)

Sestden, tai 1mā Mai 1871.

Pirmo reisi: **Stuhrqalwiba.** J. blu-spehle
 weenā zehleenā. Latwifki no L. St. Tad, pirmo
 reisi: **Weena japr-zejahs.** Jodlu-spehle weenā
 zehleenā. Latw no Th. Allunan. Pehz tam
 pirmo reisi: **Augsti weesi.** Jodhs weenā zeh-
 leenā. Latw. no H. Laube. Weigās pirmo reisi:
Le-pua istabas-wita. Jodlu-spehle weenā zeh-
 leenā. Latw. no Th. Allunan.

Gesahlums pullsten 7 walkarā.

Swehtdeen, tai 2. Mai 1871.

Preekšs un behdās.

Dreginal-lugga ar dseerajichanu, trihs zehleendš
 un sehšās bidēs, no **Adolf Allunan.**
 Gesahlums pullsten 7 walkarā.

Adolf Allunan.

No Polizejas atwehlehts. Drillehts un dabbujams pee bilshu- un grahmatu-drifketaja **Ernst Plates,** Ribgā, pee Pehtera-basnijas N 1.

Tschiggaans.

(Statt. N. 16.)

„Nu, wai man weenam pascham buhs jadanzo?“ jaunais kalleis beidsot eefauzahs. „Neprohtu, ka Tubs tabdi nerras warreet buht. Kas mums ar tschigganu par daku? Kad tam flattitees gribbahs, lai wiasch flattahs no rihta lihds wallkaram, man, wiasch nebuhst ne-aisturrehs.“

Bitti puischi zeeta kluffu.

„Klaufetees!“ Pehters atkal eefahla. „Tschig-gans sinn, ka Tubs no wiinna bailes turreet, un wiasch irr gudris deefgan, to leeta list. Tas buhs wiffa wiinna gudriba!“

„Nu, nu, Pehter,“ weens no puischeem atbilbeja, kam tahda leelichanahs nepatikka; „wehlejohs, ka Tu driht ar wiinnu fatiktahs. Pehz tam mums warri pastahstihst, us tahdu wihs tschigganu uswarreji — bet fargees!“

„Man ne kahdas fargafchanahs newaijaga!“ Peh-ters atteiza. „Arri pats wehlohs, ar fcho putnu fatiktees, un pateesi tad kluffu nezeetifchu, wiinnam warr buht buhs mehle peeseeta.“

Gan wiasch wehl prohweja, danzi eefahst, bet ne-isdewahs! Liffahs, ka katris buhtu spohku redsejis, kas tam wehl ar ween azzu preefscha.

Sau mettahs wallars; zits pehz zitta gahja us mahjahm, un Mare arri teiza, ka laifs effoht proh-jam eet.

„Pawaddifchu Lewi lihds mahjahm,“ Pehters teiza. „Sinnams, labbat buhtu wehl kahdu brihdi danzofuschi, bet weeni to newarram.“

Marei tas bij pa prahstam, ka Pehters lihdsi nahza, jo uhdens sudmallas bij labbi tahlu, un weena patte ne-usdrohschinajahs eet.

Bij jauks wallars. Mehnefs, pirmaja peeren-delê, mas ween gaismas dewa, un smalka migla semmi apklahja. Zekku gan warreja flaidri pasihst, bet kohli un krumi jau masa tahlumâ ehmigi is-flattijahs, liffahs ka buhtu leelakt auguschu un fa-jauzahs paschi ar sawu ehnu.

Til to no zeema abbi ahra kluhwa, tad arri wifs palikka klufs, jo kas wehla wallara buhtu fcho zekku us uhdens sudmallahm staigajis? Sunnu reefchana zeema un wahgu ruhfschana pa zekku gluschu fwe-fchadi atffanneja.

Pehters nebij bailigs. Tschigganu jau pawiffam bij aismirfis, un par weentutu zekku wiasch arri ne to nebehdaja, dohmas tam bij pee meifchas, kas bailigi pee elkonos turrejahs.

Wiasch ar to leppojahs, ka Mare labbu prahtu jau taggad us wiinna turreja, lai gan zitti puischi mel-dera meitu par lepnu teiza.

Cedami wiinnu isrunnahs, un Pehters ar pa-tifschanu Mares wallodu klaufjahs. Zaur tam zeksch pa-ihfinajahs.

„Wai drihtstu Lewi sudmallas apmekleht?“ Peh-ters prassija.

„Kapehz ne,“ Mare atbilbeja. „Mans tehws par to preezafees, kad ar Lewi dabhuhs eepasihtees, jo wiinnam jau ta mas weefu. Tad buhsim labbi nahburgi, kad sudmallas Lew par tahlu nam,“ wiinna johlodama fazzija.

„Par tahlu!“ Pehters eefauzahs. „An kad dsir-nawas juhdsi tahlu buhtu, tad tomehr to zekku if deenas staigatu.“

Nu til wiasch pamannija, ka zeksch no klaja lauka fahla zaur krummeem eet. Ne tahlu dsirdeja sudmallu uppiti burbulejam — schis trohfsnis til ween bij dsirdams, zittur wifs kluffu.

„Leetahs, ka muhsu zeema Lew patihst,“ Mare wallodu usnehma.

„Man patihst gan ittin labbi!“ jaunais kalleis at-bilbeja. „Bet no ta laika, fur ar Lewi eepasit-nohs, ne kad negribbetohs prohjam eet. Taggad schai zeema wifs jaukaki isflattahs!“

Pehters palikka stahwoht un nehma Mari ais roh-fas; wiinna to kahwa. Us weenreis wiinna satruhlahs.

„Markus! Markus!“ wiinna ar bailigu balfi kluffu eefauzahs un kehrahs Pehteram it stipri pee elkonos.

Schis arri ahtri galwu us to puffi pagreesa un wiinnam liffahs, ka tschigganu deggofschahs azzis buhtu redsejis. Duhfchigi fanehmees dewahs krumâ, ismel-leja zaur zaurim — tuffsch, ne tschaulfsteht netschaulfsteja.

„Warr buht Tu pahrfstattijees,“ wiasch teiza grib-bedams nobihjuschohs meiteni apmeerinaht, lai gan pats arri it flaidri tschigganu azzis bij redsejis.

„Ne, ne!“ Mare atbilbeja. „Wiasch tas bij. Redseju wiinnu ittin flaidri. Ta wiinna mohde, us tahdu wihs zilwekus baideht! Pawaddi man, Peh-ter, dsirnawas naw wairs tahlu!“

Gandriht ar warru wiinna Pehteri willa us preefschu.

„Tad tas tehwiasch irr bailigs!“ Pehters pree-zajahs. „Krumâ no wiinna ne smalkas ne-atraddu. Tschigganu warr buht jau sinn, ka es no wiinna nebihstohs, tapehz wiasch no mannis behg. Kaut nokehtris, tad buhtu labbi fasohlejis! Ne kas, ween reis wiasch taf mannos naggos klufs!“

Mare ne wahrda nefazzija. No bailehm ta trib-zeja ween, un Pehteram ne-isdewahs wairs, kaut kahdu wallodu usnemt. Wiinnu til tahs dohmas bij kad til jau buhtu mahjas.

Pehters wehl gribbeja no sawas muschinas at-wadditees, bet fchi itt kluffu ahtri tam rohlu fneedsa un eetezeja sudmallas.

Lehnam Pehters sawu zekku us mahjahm staigaja, par meldera meitu un tschigganu dohmabams. Win-nam bij dusmas us tschigganu, kas wiinnu taf azzumirfsi istrauzeja, fur dohmaja Marei sawu fir-nigu miblestibu isteilt.

Ta dohmojohst zeksch no krummeem isgahja, un us klaja lauka wiasch redseja, ka tschigganu tam pretti nahst.

Pehters wiffa ta atminnedamees, fo par Marku stabstija, schai azzumirkli gandrihs fatrubfahs.

Liffahs ta Markus Pehteri jau no tahleenes passinna, un tomehr winsch nahza til meerigi tuwal, itt fa winnu starpâ ne las nebuhtu notizzis.

Karstan Pehteram nahza prahâ, fa tschiggans schowakkar to beidsamo mihligu farunnu ar Mari aiskawejis, un fadusmojahs ta, fa apnehmahs nu pat Markam par to ismalfah.

„Wai wehl meerâ nedohdees?“ Pehters uskleedsa, sawam cenaidneefam wairaf tumodamees. „Wai dohma, manni arr isbaideht, fa ne fenn meldera meitu — tad Tew ne-isdohsees!“

Markus Pehteri ar sawahm spulgodamahm azzim ittin meerigi usluhloja un to isfohbodams passihka ween.

„Dohmaju, pa scho zekku katram brihw eet,“ Markus atbilbeja. „Schis zeksch arri deesgan plats, fa dimi fatiffuschees zilwefti warr weens ohtram zekku pagreest; ja zittad dohma darri fa gribbi!“

„Ah! Tu wehl gribbi nekaunigs buht?“ Kalleis eefauzahs. „Kâ Tu drihfti, man pretti nahlt? es Tew mahzischu!“ Tai paschâ azzumirkli winsch duhri pazehla, gribbedams tschigganam us skaufsta meft.

Bet Markus abbas rohkas swahrku keschâs turredams palikka til meerigi stabwoht, itt fa tas ne mas ne-effoht eespehjangs, fa kalleis warroht fist. Liffahs, fa Marla azzis par ugguns leesmahm paliffuschas, til bahrgas tabs isflattijahs. Sawâ muhschâ Pehters tabdu affu azzu nebij redsejis; Pehteram liffahs, fa Markus tam ar sawahm azzim peere urbjotees un wiss spehks winnu atstahjoht; pa masam un negribbedams kalleis pazelto duhri nolaide.

„Pehter,“ tschiggans teiza wehl tuwal peenahldams un rohkas keschâs turredams, „Karstan Pehter,“ wehl winsch ohtru reis fazzija, „Tu gan leelijeess, manni sohdiht kad kahdu reis fatiktu, bet fargees, fa Tew pehzaf nebuhs jaschelojahs.“

Tschiggans ta runnadams ne mas nebij dusmigs, isfohbodams smihka ween, un par to kallejam affinis wehl wairaf fastrehjahs.

„Wai tu wehl eedrohschinajees draudeht!“ kalleis kleedsa newarredams wairs ilgal noturretees. „Nedohma, fa man no Tewis bailes!“ To fazzidams winsch atfal duhri pazehla.

Markus atfal sohbdams smihka un kallejam ittin tuwu peegahja, fa degguni abbeem gandrihs kohpâ fastittahs, Markum azzis swehroja.

Negribbedams Pehters sohli atpakkat atlehjahs. Tschigganam azzis Pehters neprohtamu spehtu nomannija. Tai gan kalleis duhschigi un zeeschi apnehmahs, sawam cenaidneefam wirfâ eet, tomehr nedrihsteteja fist, tschiggana mirklis winnam galwâ dohmas sajanza.

„Wai Tu wehl fo no mannis gribbi?“ Markus prassija.

Kalleis zeete kluffu. Schinni azzumirkli winsch ne fa newarreja atbilbeht, kad arri sawa pascha dschwiba buhtu jaglahbj.

„Tad greef zekku,“ tschiggans tablaf runnaja. Zeksch deesgan plats, un man te naw ne fa fo darriht! Greef zekku!“ tschiggans wehl ohtru reis skarbasi un pawehledams ussauza, redsedams, fa Pehters us pirmahs reises neklaufsija. Kalleis fatrubzees us weenu pussi zekkam pagahja, un tschiggans dewahs prohjam.

Nu kalleis atfal ar wisseem spehkeem sanehmahs. Winsch fa leelahm dusmahm un sawa drebbeja, itt fa drudsis to buhtu krattijis, gribbeja Markam pakkat dsihtees un winnu sawaigleht, bet winnam liffahs, no kahjas buhtu notirpuchas un spehki wiffi iskaltuschi.

Kalleis pehz tam ahtri dewahs us sawu zeemu. Winsch pats us sewis dusmojahs, fa tschiggans to zaur sawu meerigu isturrefchanohs fatrauzejis, un fa tam tadeht zekku greefis.

Winsch atminnejahs to wahrdu, fo zitti puischi tam jau eepreesch teikuschi. Pehters saweem beedreem fazzija, fa tschigganu buhschoht slohdshht, ja til tur fatihchoht. Nu winsch fatiffahs un ne til ween tschigganu neslohdshija, bet tam wehl zekku greefa. Pehters pats nesinnaja, fa tas notizzis, un winsch pats par sewi dusmojahs un pats no sewis sawunejahs.

Ko nu, kad Markus leelitohs un Pehtera beedri dabbutu sinnah, fa tam gahjis! Wehl reis winsch gribbeja tschigganam pakkat dsihtees, bet tas jau bij isgaisis.

Dewahs nu ahtri us mahjahm. Zaur miglu newarreja ne fa redseht, bet istrauzehs, fa winsch wehl bij, fa pa sawneem dohmaja, no katra almena zekmallâ skattotees deggochas azzis.

Likkai tad palikka drohschats, kad pee zeema sawâ dahrsâ kluhwa. Te us weenreis atfal melna ehna winnam garram skrehja. Pehters nobihjees pahri sohltus atpakkat lehja. Ah! Tas bij Markus, fo ne fenn laulâ astahjis; zits ne weens newarreja til weegli un kluffi eet. Pehteram nebij azzis apschibbuschas, winsch skaidri redseja, fa tas Markus bij. Us kahdu wihsi tas tschiggans atfal atpakkat tizzis? Wai tam pateesi brihnischligi spehki kaulôs? Wai winsch paschu neschkihsto palihgâ nehmis?

Par to taggad dands nedohmaja zaur dahrsu nammâ steigdamees, un prahs tam til tad palikka meerigs, kad sawâ kambari eeslehjahs.

Pamajam, rohkas ar ween wehl keschâs turredams, Markus pa lauteem staigaja. Sohli tam bij lohanti un kluffi. Kahda winnam behda par kluffumu, weentulibu un miglu? Klaijâ lautâ usaudsis un tadeht ar wisseem mescha un dabbas notiffumeem apraddis, winnam ne kahdu baitu nebij. Sawas tumfchas azzis us semmi nolaidis dohmigi stahweja un daschu brihbi usmannigi klaufsijahs.

Wiffa winna usweschanahs un fatra darrihana

bij Markam fawada, lã zitteem zilwekeem un wiina pagahjis dshwes laiks to fawadibu pawairoja.

Preefsch kahdeem diwidemmit gaddeem atnahza schinni zeemã, fur Markus taggad dshwoja, weens tshigganu pulks, las jattã birsite nomettahs un spehledami, ubbagodami un sagdami tẽ aplahrt wasajahs. Tai pullã bij arri weens jauns, garfch un smuks tshigganu puisis. Garri melni matti tam bij lihds plezzeem noaugufchi, azzis tam deggofchi flattijahs, bet warreja manniht, fa schim meschenam arri mihtsta firds fruhstis pufsteja. Tai gan tshiggani no katra teef nizzinati un pulgoti, tomehr schim puischam isdewahs, kahdas scha zeema meitas firdi eemantohht. Meita tshigganu mibleja, un zitti teiza, la to feewischki apubhris. Meita par to ne lo nebehdaja, wiina sinnaaja, la puischa smuks augums, spohschas azzis un peemihliga bals tas burwis bij, las to pee mihtala wedda.

Tshigganu barram aiseijohht meita fleppeni gabja lihds. Gefahlumã katris par to brihnejahs, bet drihs to notiffumu aismirsa, un neweens no tam wairs nerunnaja.

Pehz diweem gaddeem negaidohht meita nabba-dsibã un flimmibã krittuse atnahza, masu behrnu rob-lãs turredama. Schis behrns bij Markus par to taggad stahstam. Mitni un bailigi meita no wisseem tikla usskattita! buhtu labprahht no draudses isdshinuschki, bet to newarreja; wiina bij pagasta lohze-lis, un tahdã wihsẽ tahs peenahzjahs lohpt.

Behrnam bij melni matti, tumfchas azzis un eedseltena meefas-ahda, tas israhdiã, la effohht no tshigganu flakkas zehlees. Maso kristija, jo zeemã neweens pagana negribbeja peeturreht. Behrnam nofrustija to wabrdũ Markus.

Pehz kahda gadda laika behrnam mahte nomirra un Markus nu us pasaules palikka weens pats.

Nabbaga feewa Marku peenehma, jo draudse preefsch wiina audsinaschanas un usturra kahdu masumu maksaja. Usturru sehns frappi ween dab-buja, bet no derrigas audsinaschanas nebij gan ne smalkas. Ubrã us zetta un fruhmõs aplahrt sfraididams wansch usauga, lã jau ihstais tshiggana behrns. Saules spohschums un gaisẽ bij Markam wissu wairaf par usturru; bet lai gan wansch ildeenas baddu zeeta, tomehr palikka brihnum stipris, stin-gris un lohkans.

Stohlã Markus maj gabja, jo istabas dshwe tam ne maj pa prahhtam nebij, un bahrgs fhohlmeisters tam arri nepatikka. Labbal wansch pa fruhmeem lihda, putnus kehra un naktim laukã pee sirgeem gulleja.

Peespeeschanu Markus no jaunahm deenahm newarreja ceredseht, un ar wisseem spehkeem tas spauidfchanai pretti turrejahs.

Ar zeema sehneem nebij draugs, jo tee wiinau nizzinaja, lã effohht no tshigganu flakkas, bet neewafchanas Markus nezeeta. Stipraks un ismannigals buhdams wansch zeema sehns katra reis willaja; kad

tee fawas mehles newarreja waldbiht. Tapehz Markus ar faweem beedreem bij katra deen' eenaidã. — Tshiggans par to ne maj neweebahs, jo wansch fawu zettu labbal weens pats staigaja.

Tã tshetrapadsmiit gaddi pagahja, un atkal tshigganu bars schinni zeemã atnahza, un tuhlin Markus ar teem faweenojahs, jo wiina flakkas laudis tam, prohtams, labbal patikka. Weidsohht Markus ar tshigganu pulku aisgahja.

Gandrihs wissu preezajahs, la tas melgalwis un meschens puika prohjam, un zeemã neweens newehlejahs, lai wansch atpaffat nahktu, arri ta nabbaga feewa ne, las wiinau lihds schim pee fewim usturreja.

Ahtri Markus tikla aismirsts. Ne wabrda par wiinau wairs nerunnaja. Tẽ us weenreis wansch pehz kahdeem gaddeem atkal zeemã atraddahs un zeeschi apnehmahs tẽ palikt. Gan prohweja, Marku aisdsiht, bet neisbewahs, jo wiinam bij mahtes rekte: peederreja pee pagasta.

Wezza feewina, las wiinau preefschlait peeturreja, usnehma Marku arri schoreis.

Zit flais un stalts tannis pagahjuschõs gaddõs isaudsis! No ta tralka sehna bij smuks puisis isaudsis. Wissas tshigganu garra-dahwanas nu labbi wairojuschahs. Wansch ar lohpeem mahzeja brihnischki apeetees. Wissu nilnakam funnam wansch bes bailehm tuwojahs, fewim to pallausigu darridams, wissu tralkato sirgu wansch pataisija par lehnu, kad tit muggurã tikla. Us kahdu wihsẽ wansch to isdarrija, to ne weens nesinnaja. Dshwe wiinam tãpat, lã pa preefschu, bij nemeeriga. Ar ween wehl naktis-laiks wiinam bij tas mihtakais, fur wansch pa laukeem un fruhmeem lohdaaja. Azzis tam bij eeraduschas, tumfã labbi flaidri redseht.

Markam tã dshwojohht laudis sabla melst, la wansch wairaf prohtohht, nekã zitti zilweli, effohht burwis.

No eefahluma Marka jaunotnes beedri mehginaja ar wiinau sahht kibbeleetes, gribbedami preefschejohs duknus (sitteenus) atmaksahht, tapehz, la nu bij leelaki un lillahs arri stipraki par tshigganu buht, bet dabbuja katra reis par mugguru, jo spehõs un ismannibã ne weens tam newarreja lihdsi tikt. Nu, sinnams, Markus tikla atkal eenihdehts, un no wiina sabla arri bihtees; katris, kad tit ween warreja, greeja wiinam zettu. Tã Markus bij pats few par draugu; lillahs, la tas wiinam patihl.

(Us preefschu wehl.)

Kã weens us dampfugges gribbeja tikt.

Zaulã August mehnescha rihtã agri dampfugge, lo par Sautesson faurza, gabja no Gotenburgas us Stofolmi. Ugrã rihtã us dampfugges wehl wissu reisneeki gulleja, tiklai diwi ween bij redsami. Birmais bij smukka jauna atraitne no Stofolmes, ohtris diwidemmit peezi gaddi wezs andelmans no Westgotlandes. Utraitne sehdeja tahdã stuhri us benka un apluhkoja jaulus Gõhta-kanala krastus,

kamehr jaunais reisneeks fawds uhdens sabbaſds no weena galla fuggei us ohtru ſtaigaja, wiſſu apbrih-
nodoms un us ſmulku ſeeweti azzis meſdams. Bei-
dſoht wiſch jaunõ atraitni tã usrunnaja:

„Labriht, preilen. Lihdsſohs paſemmigi, nenemmeet
par ſaunu. Schis zekſch lohti apbrihnojams. Brau-
zam ar dampfluggi zaur ſalneem un meſcheem. Samã
muhſchã ne-effu tahdu dabbas jaukumu redſejis.“

Dahmai ſchahda usrunna nepatikka; wiinna andel-
manni niſni uſſkattidama, greeſa tam mugguru.

„Wiinna warr buht pakurla,“ jauneklis dohmaja
un runnaja par reiſoſchãnu ar ſtipraku baſi:

„Mums brihnum jauka reiſoſchãna, preilen!“

Tas wahrds „preilen“ dahmai taſ patikka. Wiinna
greeſahs ar ſawu ſmulku waigu prett jaunekli, ſaz-
zidama:

„Reſinnu, to Suhſ dohmajeet.“

„Dohmaju par ſcho jauku reiſoſchãnu,“ jauneklis
atteiza. „Teiſſchu Sums, preilen, ka pirmo reiſ us
dampflugges pa tahdu ſmulku kanali brauzu, ta-
pehz man wiſſas leetas tẽ brihniſchkiſgi iſrahdahs.“

„Tad gan pirmo reiſ garru zekku brauzeet?“ at-
raitne praſſija.

„Tã irr gan,“ jaunais andelmans tahlaſ ſtabſtija.

„Man wehl diwi wezzafi brahti kaſ jau ilgus gad-
dus andelejahs. Lihds ſchim es biju mahjãs un lohpu
ſemmi, bet to Suhſ, preilen, warreet paſchi eedoh-
matees, ka man arri weenreiſ paſaule ja-apſkattahs
un japrohwe, wai laimeſees. Man pilna kaſte ar
daſchadahm bohwillas drehbehm lihds; arri ſchalles
un bantes wiſſu wiſſadas pee mannim warr dab-
buht. Ar weenu no ſaweem brahteem Stokolmẽ
fatikſchohs, tad abbi diwi ſcho widdu apreiſoſim,
wai kur newarrehſ labbu andeli turreht. Dohmaju,
ka mums tas arri iſdohſees, jo lai gan pirmo reiſ
us dampflugges brauzu, tomehr ne-effu wis til mut-
kis preilen.“

Gefahumã atraitne gan ſmihla, ka jauneklis til
labſtridigi wiſſu ſawu nodohmu iſſtabſtija, bet bei-
dſoht andelmannã weenteefigs prahts wiinnai patikka,
un tad ſchai brihdi zitta darba nebij, tad ſahka
ſtabſtiht par dampfluggi, zil ſinnaja, par tahm lee-
lahm fluhſchahm, kaſ drihſ buhſchoht redſamas.

Wehl atraitne runnaja par jauku rihtu un ſmul-
keem kanaka kraſteem, un ka tas zekſch lihds Stok-
olmei effoht wehrtes ſkattitees.

Til jauki andelmans ne tad nebij dſirdejis runna-
joht. Sauna atraitne wiinnam tã engels iſſkatti-
jahs, tã ka puika gan drihſ us zekkeem notritta un
to nepeeluhdja. Wiſch ar leelu preeſu latru wahrdu
klauffjahs un bij til luſtigs tã ſwirbulſ.

Bet ilgi andelmannam tee preeſi nepaſtahweja.
Rugge jau bij tuwu pee Trollettos, un zitti reiſ-
neeki ſazehluſchees nahja augſchã. Starp ſcheem
bij diwi fungi, kaſ tublin pee jaunahs atraitnes

noſehdahs un andelmannam, ſinnams, waijadſeja
atſahptees.

Schee fungi liſſahs atraitnei labbi paſiſtami, jo
wiinni tublin draudſigãs wallodãs eelaidahs.

Kamehr tee trihs treez, apſkattimees, kaſ wiinni
tahdi ir, atraitni ſauz par Lewing gaſpaſchu. Win-
nai wihrs nomirris, kaſ ar ſihda prezzehm andelejees
un nomirdams kahdu diwiſimts tubſtoſchus dahl-
derus atſtahjis, eekſch kam atraitnei ar ſawu trihu
gaddu wezzu meitiãu jaballahs.

Zaur tam Lewing gaſpaſcha Stokolmẽ tilka gau-
ſchi mihtota. Leels bars neprezzejuſchohs fungu win-
nai apſahrt liddinajahs, jo ſkaiſtumam un naudai
leels ſpehſs, tadeht atraitne warreja ſew to labbalo
iſmekletees.

Bet weegli ſchi gaſpaſcha nebij dabujama; wiinna
gan ar wiſſeem johloja un tomehr atſazzija weenam
tã ohtram. Prezzeneeki atraitni tadeht atſtahja, un
diwi ween wehl wiinnai atliſka, kaſ katris pee ſewis
dohmaja, ka buhſchoht tas laimigais.

Schee diwi bij tas jaunais bankeers un adwofats,
jau puſsmuhſcha wihrs.

Bankeers Kabb bij maſs no auguma, reſnis un
luſtigs wihrẽs, kam labba mutte.

Adwofats, wahrda Kante, bij pawiffam ohtradaſs,
neſã Kabb. Wiinna ahrpuffes iſſkatta bij tahda
patte kantaina, tã eekſchiga buhſchãna. Wiſch gan
dauds nerunnaja, bet to tas ſazzija, bij latru reiſ joh-
zigs un johhgalligs wahrds.

Schee bij tee diwi prezzeneeki, kaſ Lewing gaſpa-
ſchu us juhrmallu bahde bij pawaddijufchi, nu brauza
atpaffat.

Kurru atraitne wairaf mihleja, tas bij gruhti iſ-
dabbuht. Abbeem wiinna dewa mihligus wahrbus
un abbeem bij jau pa pufſei apſohlijufees.

Pa tam preeſs bij ſkattitees, zil uſmannigi abbi
prezzeneeki ſmulku atraitni apdeeneja, un tad wiinnai
kahdu reiſ zimds nokritta, zil ahtri to pazehla un
atdewa.

Zaur ſchahdu uſzihtibu daſchu reiſ leeli johki notikka.
(Us preeſſchu wehl.)

Smecklu ſtabſtiſch.

Kurrneeks ſehd ar ſawu burſchu pee darba. Bur-
ſchis ſahſ pee pirſteem ſkattihht: weens, diwi, trihs,
tſchetri u. t. pr.

Meiſters. Ko Tu tur til dauds ſkaiti?

Burſchis. Nupat ſaſkattiju, zil muhſu mahja
niſnu ſewu.

Meiſters. Nu, zil tad irr?

Burſchis. Ar meiſtereent akkurat ſeſchas.

Meiſters. Ko Tu muldi, ſmurgul?

Burſchis. Ne, ne, man miſſejahs, bes meiſte-
reenes buhs peežas.

Atbildedams redaktehrs A. Leitan.

No Cenſures atwehlets.

Rihgã, 22. April 1871.